

23—25 januari.

Debatter m. m.

Torsdagen den 25 januari.

Sid.

Svar på fråga av herr Spetz ang. den s. k. räktvisten mellan svenska
och norska fiskare 8

Samtliga avgjorda ärenden m. m.

Onsdagen den 24 januari.

Bankoutskottets memorial nr 1, med överlämnande av fullmäktiges i
riksbanken till bankoutskottet avgivna berättelse 6
— nr 2, med överlämnande av fullmäktiges i riksgäldskontoret till
innevarande riksdag avgivna, till bankoutskottet avlämnade be-
rättelse 6

Tisdagen den 23 januari.

Kammaren sammanträdde kl. 11 förmiddagen.

Justerades protokollen för den 16 och den 17 innevarande månad.

Föredrogs och hänvisades till jordbruksutskottet Kungl. Maj:ts proposition nr 15, angående försäljning av vissa kro-noegendomar m. m.

Föredrogs och hänvisades till behandling av lagutskott Kungl. Maj:ts propositioner:

nr 18, angående ersättning från kyrkofonden för övertalig personal vid domänverket; och

nr 20, med förslag till lag angående ändring i lagen den 20 december 1940 (nr 1044) om vissa av landsting eller kommun drivna sjukhus.

Föredrogs och hänvisades till statsutskottet Kungl. Maj:ts proposition nr 22, angående bidrag till driften av anstalter för psykopatiska och nervösa barn.

Föredrogs och hänvisades till konstitutionsutskottet nedannämnda motioner:

nr 37, av herr *Näslund* m. fl., om rätt för samerna att vid vissa allmänna val rösta viss tid före valdagen å postanstalt; och

nr 38, av herr *Boo*, om beredande av möjlighet att anbringa valkretsbe-teckning å valsedel vid vissa allmänna val.

Föredrogs och hänvisades till statsutskottet nedannämnda motioner:

nr 39, av herr *Wistrand* och fröken *Andersson*, i anledning av Kungl. Maj:ts

framställning om anslag till bidrag till erkända arbetslöshetskassor;

nr 40, av fröken *Andersson*, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till bidrag till anskaffande och drift av hörapparater;

nr 41, av herrar *Bergh* och *Ohlon*, om införande av ett stipendiesystem för att minska bristen på lärare vid vissa läroverk i övre Norrland och andra mindre eftersökta landsdelar; samt

nr 42, av herrar *Ohlon* och *Andrén*, om inrättande av ett de vetenskapliga bibliotekens chefsråd.

Föredrogs och hänvisades till bevillningsutskottet den av herr *Anderberg* och herr *Karlsson, Gustaf*, väckta motionen, nr 43, om viss inskränkning av rätten att vid taxering för inkomst njuta avdrag för representation.

Föredrogs och hänvisades till behandling av lagutskott nedannämnda motioner:

nr 44, av herr *Wistrand* m. fl., med förslag till lag om ändring av femte stycket tilläggsförfattningen till arbetarskyddslagen; samt

nr 45, av herr *Åman* m. fl., angående viss översyn av lagen om förenings- och förhandlingsrätt.

Föredrogs och hänvisades till jordbruksutskottet nedannämnda motioner:

nr 46, av herr *Näslund* m. fl., om ökat anslag till Bidrag till hushållningssällskapen: Omkostnader;

nr 47, av herrar *Björck* och *Spetz*, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till Grundförbättringar: Statens avdikningsanslag; och

nr 48, av herrar *Näslund* och *Näsström*, om vidgad rätt till statsbidrag för elektrifieringsföretag å landsbygden.

Föredrogos och bordlades ånyo bankotskottets memorial nr 1 och 2.

Herr talmannen anmälde, att till kam-maren överlämnats Kungl. Maj:ts propo-sition nr 19, med förslag till kungörelse om ändrad lydelse av 2 § 1 mom. och 4 § allmänna resereglementet den 27 juni 1929 (nr 210).

Den kungl. propositionen blev nu fö-redragen och lagd på bordet.

Anmäldes och bordlades nedannämnda under sammanträdet till herr talman-nen avlämnade motioner:

nr 49, av herr *Holmbäck*, angående vissa ändringar i riksdagens arbetsfor-mer;

nr 50, av herr *Bergh* m. fl., i anled-ning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till understöd åt förskoleseminar-rier;

nr 51, av herr *Mogård*, angående löne-gradsplacering för uppsyningsmannen vid kroppssjukhuset å Långholmen K. Ståhl;

nr 52, av herr *Wehtje* och herr *Nils-son*, *Hjalmar*, om anslag till anskaffande av en ny tåg färja;

nr 53, av herr *Lundqvist*, om tilläggs-pension åt f. d. ingenjören hos marin-förvaltningen G. E. Lundin;

nr 54, av herr *Edin*, om pension åt f. d. arbetsledaren i vägförvaltningen i Västernorrlands län N. E. Tengström;

nr 55, av herr *Näs gård*, om restitution av tull å vissa för militärt bruk lämp-liga terrängbilar, som av enskilda in-föras i landet;

nr 56, av herrar *Domó* och *Näs gård*, om beredande av möjlighet att mellan

olika år utjämna beskattningen av in-komster av skogsbruk;

nr 57, av herr *Isaksson* m. fl., om rätt att vid taxering njuta avdrag för kost-nad för maskiner och redskap, som an-vändas i jordbrukets drift;

nr 58, av herr *Wehtje* m. fl., om änd-rat förfarande vid tillhandahållande åt skattskyldiga av debetsedel å slutlig skatt;

nr 59, av herrar *De Geer* och *Holm-bäck*, om uppskov med ikraftträdande av nattarbetsförbudet;

nr 60, av herr *Holmbäck*, om ökning av regeringsrådets antal;

nr 61, av herr *Holmbäck*, om anslag till bestridande av kostnaderna för ök-ning av regeringsrådets antal;

nr 62, av herr *Wehtje* m. fl., om ök-ning av regeringsrådets antal;

nr 63, av herr *Wehtje* m. fl., om anslag till bestridande av kostnaderna för ök-ning av regeringsrådets antal;

nr 64, av herr *Nilsson*, *Hjalmar*, m. fl., om överflyttande av förmedlingen av statsunderstöd till betesförbättringar från lantbruksnämnderna till hushåll-ningssällskapen;

nr 65, av herr *Wehtje*, angående en snabbare handläggning av frågor om arbetstillstånd åt arbetssökande utlän-ningar; samt

nr 66, av herr *Lundqvist*, angående en utredning om lämpligaste formen för en förenkling av kommunernas finanssta-tistik.

Justerades protokollsutdrag för denna dag, varefter kammarens sammanträde avslutades kl. 11.05 förmiddagen.

In fidem

G. H. Berggren.

Onsdagen den 24 januari.

Kammaren sammanträdde kl. 11 förmiddagen.

Herr *Olsson, Karl Johan*, anmälde, att han åter infunnit sig vid riksdagen.

Anmäldes och godkändes riksdagens kanslis förslag till riksdagens skrivelse, nr 13, till Konungen angående utseende av ledamöter och suppleanter i utrikesutskottet och utrikesnämnden.

Föredrogs och hänvisades till statsutskottet Kungl. Maj:ts proposition nr 19, med förslag till kungörelse om ändrad lydelse av 2 § 1 mom. och 4 § allmänna resereglementet den 27 juni 1929 (nr 210).

Föredrogs och hänvisades till konstitutionsutskottet herr *Holmbäcks* motion, nr 49, angående vissa ändringar i riksdagens arbetsformer.

Föredrogs och hänvisades till statsutskottet nedannämnda motioner:

nr 50, av herr *Bergh* m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till understöd åt förskoleseminarier;

nr 51, av herr *Mogård*, angående lönegradsplacering för uppsyningsmannen vid kroppssjukhuset å Långholmen K. Ståhl;

nr 52, av herr *Wehtje* och herr *Nilsson, Hjalmar*, om anslag till anskaffande av en ny tågfarja;

nr 53, av herr *Lundqvist*, om tilläggspension åt f. d. ingenjören hos marinförvaltningen G. E. Lundin; samt

nr 54, av herr *Edin*, om pension åt f. d. arbetsledaren vid vägförvaltningen i Västernorrlands län N. E. Tengström.

Föredrogs och hänvisades till bevillningsutskottet nedannämnda motioner:

nr 55, av herr *Näsgård*, om restitution av tull å vissa för militärt bruk lämpliga terrängbilar, som av enskilda införas i landet;

nr 56, av herrar *Domö* och *Näsgård*, om beredande av möjlighet att mellan olika år utjämna beskattningen av inkomster av skogsbruk;

nr 57, av herr *Isaksson* m. fl., om rätt att vid taxering njuta avdrag för kostnad för maskiner och redskap, som användas i jordbrukets drift; samt

nr 58, av herr *Wehtje* m. fl., om ändrat förfarande vid tillhandahållande åt skattskyldiga av debetsedel å slutlig skatt.

Föredrogs och hänvisades till behandling av lagutskott nedannämnda motioner:

nr 59, av herrar *De Geer* och *Holmbäck*, om uppskov med ikraftträdande av nattarbetsförbudet; samt

nr 60, av herr *Holmbäck*, om ökning av regeringsrådets antal.

Föredrogs och hänvisades till statsutskottet herr *Holmbäcks* motion, nr 61, om anslag till bestridande av kostnaderna för ökning av regeringsrådets antal.

Föredrogs och hänvisades till behandling av lagutskott den av herr *Wehtje* m. fl. väckta motionen, nr 62, om ökning av regeringsrådets antal.

Föredrogs och hänvisades till statsutskottet den av herr *Wehtje* m. fl. väckta motionen, nr 63, om anslag till bestridande av kostnaderna för ökning av regeringsrådets antal.

Föredrogs och hänvisades till jordbruksutskottet den av herr *Nilsson, Hjalmar*, m. fl. väckta motionen, nr 64, om överflyttning av förmedlingen av statsunderstöd till betesförbättringar från lantbruksnämnderna till hushållnings-sällskapen.

Föredrogs och hänvisades till kammarens allmänna beredningsutskott nedannämnda motioner:

nr 65, av herr *Wehtje*, angående en snabbare handläggning av frågor om arbetstillstånd åt arbetssökande utlänningar; och

nr 66, av herr *Lundqvist*, angående en utredning om lämpligaste formen för en förenkling av kommunernas finansstatistik.

Föredrogs och lades till handlingarna bankoutskottets memorial:

nr 1, med överlämnande av fullmäktiges i riksbanken till bankoutskottet avgivna berättelse; och

nr 2, med överlämnande av fullmäktiges i riksgäldskontoret till innevarande riksdag avgivna, till bankoutskottet avlämnade berättelse.

Herr talmannen anmälde, att till kam-maren överlämnats följande kungl. propositioner, vilka nu var för sig föredrogs och lades på bordet:

nr 21, angående omorganisation av statens forskningskommitté för lantman-nabyggnader m. m.;

nr 23, angående avveckling av statens sekundärlånefond för jordbrukare m. m.;

nr 25, angående bestridande av vissa haverikostnader; samt

nr 26, angående täckande av vissa medelsbrister, redovisade såsom propriebalanser i försvarets civilförvaltnings räkenskaper.

Anmäldes och bordlades följande under sammanträdet till herr talmannen avlämnade motioner:

nr 67, av herr *Andersson, Birger*, m. fl., om sammanförande av de båda kamrarnas allmänna beredningsutskott

till ett för båda kamrarna gemensamt beredningsutskott;

nr 68, av herr *Söderquist* m. fl., om beredande av möjlighet att anbringa valkrets-beteckning å valsedel vid vissa allmänna val;

nr 69, av herr *Lodenius* m. fl., om åtgärder för avhjälpande av missförhållanden vid de slutna fångvårdsanstalterna i riket;

nr 70, av herr *Wahlund* m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till allmänna barnbidrag;

nr 71, av fru *Svenson* m. fl., om beredande åt landsbygdens kvinnor av förbättrad förebyggande mödravård;

nr 72, av herr *Hedenby*, om utredning rörande ett automatiskt verkande bidragssystem beträffande de erkända arbetslöshetskassorna;

nr 73, av herr *Domö* m. fl., om anslag till påbörjande av breddning av de smalspåriga västgötajärnvägarna;

nr 74, av herrar *Bergh* och *Arrhén*, om bidrag och lån av statsmedel för anordnande av allmänna samlingslokaler för religiösa sammanslutningar;

nr 75, av herr *Arrhén* m. fl., om lättnader i byggnadsregleringen beträffande husbyggen av jord m. m.;

nr 76, av herr *Weiland* m. fl., om upphävande av rikets indelning i olika dyrtidsgrupper;

nr 77, av herr *Göransson* m. fl., om anslag till gäldande av den svenska årsavgiften till Kyrkornas världsråd;

nr 78, av herr *Ohlon* m. fl., om anslag till Göteborgs stadsbibliotek för inlösen av ofrankerade postförsändelser innehållande friexemplar av tryckta skrifter;

nr 79, av herr *Hesselbom* m. fl., om ökat statsunderstöd till kommunala gymnasiet i Åmål;

nr 80, av herr *Jansson* m. fl., om vidgad rätt till statsbidrag för anskaffande av inventarier för skollokaler;

nr 81, av herrar *Bergh* och *Grym*, i anledning av Kungl. Maj:ts förslag om provisorisk lönerglering för de centrala verkstadsskolornas lärarpersonal;

nr 82, av herr *Olsson, Karl Johan*, och herr *Ericson, Eric*, angående förhöjd pension åt f. d. kronohäktesföreståndaren Ragnar Leufstedt;

nr 83, av herr *Eskilsson*, om skärping av ansvarsbestämmelserna i uppborðsförordningen;

nr 84, av herr *Andersson, Axel*, m. fl., om förlängning av uppborðstiden för kvarsfatt;

nr 85, av herr *Eskilsson* m. fl., angående rätt att redovisa nettointäkt av jordbruksfastighet enligt bokföringsmässiga grunder;

nr 86, av herr *Nilsson, Hjalmar*, och herr *Ohlsson, Ebbe*, om rätt för fruktodlare att vid taxering njuta värde-minskningsavdrag för anläggningskostnad för fruktodlingsanläggningen;

nr 87, av herr *Spetz*, om rätt att vid taxering i vissa fall njuta avdrag för utgifter för åstadkommande av vattenfäkt å fastighet;

nr 88, av herr *Spetz*, om visst tillägg till 28 § 2 mom. kommunalskattelagen;

nr 89, av herrar *Bergh* och *Velander*, med förslag till lag om ändring i vissa delar av kommunalskattelagen;

nr 90, av herrar *Sunne* och *Söderquist*, om utredning rörande lindrigare beskattning av merinkomst som härflyter från övertidsarbete;

nr 91, av herr *Weiland* m. fl., om utredning rörande befrielse från skatteplikt för vissa inkomster av sparmedel;

nr 92, av herr *Cassel* m. fl., om utredning angående ändrade regler beträffande placering av omyndigas penningmedel;

nr 93, av herr *Nyström* m. fl., angående viss ändring i lagen om försäkring för olycksfall i arbete;

nr 94, av herr *Andersson, Bertil*, och herr *Mossberger*, angående viss ändring i lagen om försäkring för vissa yrkesjukdomar;

nr 95, av herr *Bergh* och herr *Andersson, Lars*, om ändrad lydelse av 6 § lagen om rätt till fiske;

nr 96, av herr *Hedenby*, angående vissa ändringar i förordningen om övervakandet av erkända arbetslöshetskassor och förordningen om statsbidrag till erkända arbetslöshetskassor;

nr 97, av herr *Cassel* m. fl., om utredning rörande ändrade lagbestämmelser angående arrestlokaler;

nr 98, av herr *Ohlsson, Ebbe*, och herr *Isaksson*, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till Lantbruksnämnderna: Omkostnader;

nr 99, av herr *Eskilsson* och herr *Nilsson, Hjalmar*, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till Lantbruksnämnderna: Kostnader för planeringskommittéer;

nr 100, av herr *Eskilsson*, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till bidrag till jordbrukets rationalisering;

nr 101, av herr *Isaksson* m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till bidrag till jordbrukets rationalisering;

nr 102, av herr *Ohlsson, Ebbe*, m. fl., om ökade anslag till skogsvårdsstyrelserna och till lantmäteriets distriktsorganisation;

nr 103, av herr *Nilsson, Bror*, m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till bidrag till hushållningssällskapens undervisningsverksamhet m. m.;

nr 104, av herr *Nilsson, Bror*, och herr *Johansson, John*, om viss ändring i kungörelsen angående den statliga jordbruksegnahemsverksamheten;

nr 105, av herr *Nilsson, Bror*, m. fl., om ökat anslag till odlings- och byggnadshjälp åt innehavare av vissa kronolägenheter m. m.;

nr 106, av herr *Nilsson, Bror*, m. fl., om ökat anslag till bidrag till byggnadsarbeten vid vissa lantbruksundervisningsanstalter;

nr 107, av herrar *Wahlund* och *Osvald*, om ökat anslag till bidrag till bokföringsverksamhet inom jordbruket;

nr 108, av herr *Spetz*, om ökat anslag till diverse utgifter på husdjursavelns område m. m.;

nr 109, av herr *Nilsson, Hjalmar*, m. fl., om utredning rörande åtgärder för åstadkommande av en ökad hästavel;

nr 110, av herr *Nilsson, Hjalmar*, och herr *Eskilsson*, angående utredning om statens stöd åt växt- och fruktträdförädlingen m. m.;

nr 111, av herr *Nilsson, Hjalmar*, och herr *Ohlsson, Ebbe*, om vissa åtgärder

Ang. den s. k. räktvisten mellan svenska och norska fiskare.

till stöd åt den svenska fruktodlingen; samt

nr 112, av herr *Nyström* m. fl., om åtgärder till förminskande av hygieniska vådor i följd av bristfälliga metoder vid renslakt m. m.

Justerades protokollsutdrag för denna dag, varefter kammarens sammanträde avslutades kl. 11.07 förmiddagen.

In fidem

G. H. Berggren.

Torsdagen den 25 januari.

Kammaren sammanträdde kl. 11 förmiddagen.

Herr *Sundberg, Carl*, anmälde, att han åter infunnit sig vid riksdagen.

Justerades protokollen för den 19 innevarande månad.

Ang. den s. k. räktvisten mellan svenska och norska fiskare.

Jämlikt § 20 av kammarens ordningsstadga hade herr *Spetz* till herr statsrådet och chefen för jordbruksdepartementet framställt följande fråga: »Vilken fiskegräns — den mångårigt hävdade eller den av norska regeringen i början av år 1950 bestämda — anser herr statsrådet böra tillämpas i den s. k. räktvisten mellan svenska och norska fiskare intill tiden för eventuell ratificering av det mellan respektive lands myndigheter träffade avtalet i frågan?»

Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena **UNDÉN**, som tillkännagivit, att han hade för avsikt att vid detta sammanträde besvara nämnda fråga, erhöll ordet och anförde: Herr talman! Herr *Spetz'* fråga har följande lydelse: »Vilken fiskegräns — den mångårigt hävdade eller den av norska re-

geringen i början av år 1950 bestämda — anser herr statsrådet böra tillämpas i den s. k. räktvisten mellan svenska och norska fiskare intill tiden för event. ratificering av det mellan resp. lands myndigheter träffade avtalet i frågan?»

Frågan är riktad till jordbruksministern, men det torde ankomma på mig att besvara den.

Det avtal som träffats om fiskerätten i de svensk-norska gränstrakterna innebär, att man söker kringgå frågan om territorialgränsen genom att göra ett praktiskt arrangemang om svenska och norska fiskares fiskerätt, oberoende av territorialgränserna. Givetvis hade det varit önskvärt, om avtalet kunnat omedelbart träda i kraft. Hade så skett, skulle läget nu vara klart beträffande fiskerätten. Av konstitutionella skäl har det emellertid varit nödvändigt att inhämta svenska riksdagens och norska stortingets godkännande av avtalet. Härigenom har en mellanperiod uppstått mellan undertecknandet av avtalet och dettas ikraftträdande. Rättsligt sett är under denna period rättsläget detsamma som det var tidigare. Norska myndigheter och domstolar känna sig bundna av den territorialgräns som Norge fastställt. Från svensk sida kan det göras vissa invändningar mot gränsens dragning, men de enskilda svenska fiskarna ha ingen rätt att på egen hand trotsa norsk rätt i fråga om territorialgränsen. Om de så göra, kan svenska re-

Ang. den s. k. räktvisten mellan svenska och norska fiskare.

geringen inte hindra, att de bli åtalade och dömda enligt norsk lag av norsk domstol.

Den väg, som svenska regeringen hade kunnat välja för att i folkrättsligt tillåtna former bestrida det norska anspråket, hade varit att hänskjuta rättsfrågan till internationell skiljedom. Nu befanns det mera tilltalande, goda grannar emellan, att söka en lösning genom överenskommelse. Att denna hittills är endast preliminär och kräver någon tid för den parlamentariska prövningen är i detta sammanhang en mindre betydande olägenhet.

Jag måste följaktligen uppmana våra svenska fiskare att inte föregripa avtalet genom att fiska på områden, som enligt norsk uppfattning äro stängda för dem, utan vänta de veckor — jag hoppas dröjsmålet kan inskränkas till några veckor — som återstå innan avtalet såsom vi hoppas blir slutligt godkänt.

Herr SPETZ: Herr talman! I enlighet med god sed ber jag först att få framföra mitt tack till hans excellens utrikesministern för svaret på min fråga, till vilket jag skall göra bara en kort kommentar.

Tyvärr måste jag då konstatera, att när svenska fiskare även efter den tidpunkt, då kommunikén om den preliminära överenskommelsen publicerats, avisades från de fiskevatten, där de av ålder fiskat, så skedde detta i överensstämmelse med den svenska regeringens uppfattning om rättsläget. Att det inte skedde på den svenska regeringens örd är ju självklart, även om det upp-gavs så från det norska bevakningsfartyget.

Emellertid måste jag beklaga, att icke denna uppfattning om fiskegränsens sträckning klart och otvetydigt bekantgjordes samtidigt som den nämnda kommunikén utfärdades, ty om så skett skulle de intermezzon, som nu ha förgiftat stämningen hos fiskarena på ömse sidor om gränsen, möjligen ha kunnat undvikas.

Jag måste å andra sidan finna det

förvånande, att det inte var möjligt för de svenska myndigheterna att få en provisorisk överenskommelse även för tiden intill avtalets ratificering, varigenom den tidigare hävdade fiskerätten hade kunnat få gälla. Måhända gjordes inga försök i den riktningen.

Över huvud taget kan man nog inte komma ifrån en känsla av att de svenska myndigheterna inte hyst något större intresse för de fiskare som det här gäller. För dem har detta betytt — och betyder fortfarande — att de i stort sett tvingas till överksamhet, vilket är det samma som inkomstlöshet. Samtidigt få de bevittna, att den råka som det förmenas dem att fiska försäljes på fiskauktionen i Strömstad. Det är förklarligt, om sådant skapar bitterhet.

Jag skall emellertid i likhet med hans excellens uttala en förhoppning att, sedan det träffade avtalet inom en snar framtid har blivit ratificerat, samma goda förhållande skall råda på fiskeplatserna i fråga som tidigare.

Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena UNDEN: Herr talman! Jag måste göra en bestämd invändning mot herr Spetz' antydan, att regeringen inte skulle ha bekymrat sig så mycket om de svenska fiskarens ställning under mellanperioden. Det är ju naturligt — det måste väl herr Spetz såsom riksdagsman själv förstå — att den norska regeringen inte har ansett sig befogad att disponera över vad som enligt dess uppfattning är norskt territorialvatten, då det i norsk liksom svensk lag föreskrives, att detta uteslutande är förbehållet inhemska fiskare. Tanken på en provisorisk överenskommelse strandar på konstitutionella skäl, på stortingets och riksdagens bestämmanderätt i lagstiftningsfrågor. Då skall man inte, tycker jag, framställa det som om svenska regeringen visat bristande vilja att nå en provisorisk överenskommelse.

Herr SPETZ: När kommunikén publicerades i pressen, fingo allmänheten och

Ang. den s. k. räktvisten mellan svenska och norska fiskare.

naturligtvis i första hand fiskarena den uppfattningen, att den gamla hävdade fiskerätten skulle gälla. Man måste säga, att fiskarena voro i god tro, när de fiskade på dessa vatten. Något officiellt meddelande av den art, som utrikesministern här lämnade, har faktiskt inte varit publicerat i pressen. Så sent som i början av januari skrev tvärtom den regeringen närstående Aftontidningen om intermezzona i Strömstad och uppmanade fiskarena att hålla huvudet kallt och rätta sig efter de gamla bestämmelserna. Det är just tvekan om vad som menades med formuleringen »de gamla bestämmelserna», som var den direkta anledningen till min fråga.

Man kan ju säga, att saken nu har förrevarit, men det hade varit önskvärt, om en otvetydig klarhet vunnits redan tidigt under sommaren om vad de svenska fiskarena skulle ha att rätta sig efter.

Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena **UNDÉN**: Jag fruktar, att herr Spetz inte har läst den kommuniké, som utfärdades. Den slutade på följande sätt: »Överenskommelsen skall ratificeras och träder i kraft först vid utväxlingen av ratifikationsinstrumenten. Riksdagens samtycke till ratifikation kommer att inhämtas snarast möjligt.»

Överläggningen förklarades härmed slutad.

Föredrogos och hänvisades till jordbruksutskottet Kungl. Maj:ts propositioner:

nr 21, angående omorganisation av statens forskningskommitté för lantmannabyggnader m. m.; och

nr 23, angående avveckling av statens sekundärlånefond för jordbrukare m. m.

Föredrogos och hänvisades till statsutskottet Kungl. Maj:ts propositioner:

nr 25, angående bestridande av vissa haverikostnader; och

nr 26, angående täckande av vissa medelsbrister, redovisade såsom proprietärsbalanser i försvarets civilförvaltnings räkenskaper.

Föredrogos och hänvisades till konstitutionsutskottet nedannämnda motioner:

nr 67, av herr *Andersson, Birger*, m. fl., om sammanförande av de båda kamrarnas allmänna beredningsutskott till ett för båda kamrarna gemensamt beredningsutskott; och

nr 68, av herr *Söderquist* m. fl., om beredande av möjlighet att anbringa valkrets-beteckning å valsedel vid vissa allmänna val.

Föredrogos och hänvisades till statsutskottet nedannämnda motioner:

nr 69, av herr *Lodenius* m. fl., om åtgärder för avhjälpande av missförhållanden vid de slutna fångvårdsanstalterna i riket;

nr 70, av herr *Wahlund* m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till allmänna barnbidrag;

nr 71, av fru *Svenson* m. fl., om beredande åt landsbygdens kvinnor av förbättrad förebyggande mödravård;

nr 72, av herr *Hedenby*, om utredning rörande ett automatiskt verkande bidragssystem beträffande de erkända arbetslöshetskassorna;

nr 73, av herr *Domö* m. fl., om anslag till påbörjande av breddning av de smal-spåriga västgötajärnvägarna;

nr 74, av herrar *Bergh* och *Arrhén*, om bidrag och lån av statsmedel för anordnande av allmänna samlingslokaler för religiösa sammanslutningar.

Föredrogos och hänvisades till behandling av lagutskottet den av herr *Arrhén* m. fl. väckta motionen, nr 75, om lättnader i byggnadsregleringen beträffande husbyggen av jord m. m.

Föredrogos och hänvisades till statsutskottet nedannämnda motioner:

nr 76, av herr *Weiland* m. fl., om upphävande av rikets indelning i olika dyrortsgrupper;

nr 77, av herr *Göransson* m. fl., om anslag till gäldande av den svenska årsavgiften till Kyrkornas världsråd;

nr 78, av herr *Ohlon* m. fl., om anslag till Göteborgs stadsbibliotek för inlösen av ofrankerade postförsändelser, innehållande friexemplar av tryckta skrifter;

nr 79, av herr *Hesselbom* m. fl., om ökat statsunderstöd till kommunala gymnasiet i Ämål;

nr 80, av herr *Jansson* m. fl., om vidgad rätt till statsbidrag för anskaffande av inventarier för skollokalerna;

nr 81, av herrar *Bergh* och *Grym*, i anledning av Kungl. Maj:ts förslag om provisorisk lönereglering för de centrala verkstadsskolornas lärarpersonal; och

nr 82, av herr *Olsson, Karl Johan*, och herr *Ericson, Eric*, angående förhöjd pension åt f. d. kronohäktetsföreståndaren Ragnar Leufstedt.

Föredrogos och hänvisades till bevillningsutskottet nedannämnda motioner:

nr 83, av herr *Eskilsson*, om skärpning av ansvarsbestämmelserna i uppbördsförordningen;

nr 84, av herr *Andersson, Axel*, m. fl. om förlängning av uppbördstiden för kvarskatt;

nr 85, av herr *Eskilsson* m. fl., angående rätt att redovisa nettointäkt av jordbruksfastighet enligt bokföringsmässiga grunder;

nr 86, av herr *Nilsson, Hjalmar*, och herr *Ohlsson, Ebbe*, om rätt för fruktodlare att vid taxering njuta värdeminskningsavdrag för anläggningskostnad för fruktodlingsanläggningen;

nr 87, av herr *Spetz*, om rätt att vid taxering i vissa fall njuta avdrag för utgifter för åstadkommande av vattentäkt å fastighet;

nr 88, av herr *Spetz*, om visst tillägg till 28 § 2 mom. kommunalskattelagen;

nr 89, av herrar *Bergh* och *Velander*, med förslag till lag om ändring i vissa delar av kommunalskattelagen;

nr 90, av herrar *Sunne* och *Söderquist*, om utredning rörande lindrigare beskattning av merinkomst, som härfluter från övertidsarbete; och

nr 91, av herr *Weiland* m. fl., om utredning rörande befrielse från skatteplikt för vissa inkomster av sparmedel.

Föredrogos och hänvisades till behandling av lagutskott nedannämnda motioner:

nr 92, av herr *Cassel* m. fl., om utredning angående ändrade regler beträffande placering av omyndigas penningmedel;

nr 93, av herr *Nyström* m. fl., angående viss ändring i lagen om försäkring för olycksfall i arbete;

nr 94, av herr *Andersson, Bertil*, och herr *Mossberger*, angående viss ändring i lagen om försäkring för vissa yrkesjukdomar;

nr 95, av herr *Bergh* och herr *Andersson, Lars*, om ändrad lydelse av 6 § lagen om rätt till fiske;

nr 96, av herr *Hedenby*, angående vissa ändringar i förordningen om övervakandet av erkända arbetslöshetskassor och förordningen om statsbidrag till erkända arbetslöshetskassor; samt

nr 97, av herr *Cassel* m. fl., om utredning rörande ändrade lagbestämmelser angående arrestlokaler.

Föredrogos och hänvisades till jordbruksutskottet nedannämnda motioner:

nr 98, av herr *Ohlsson, Ebbe*, och herr *Isaksson*, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till Lantbruksnämnderna: Omkostnader;

nr 99, av herr *Eskilsson* och herr *Nilsson, Hjalmar*, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till Lantbruksnämnderna: Kostnader för planeringskommittéer;

nr 100, av herr *Eskilsson*, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till bidrag till jordbrukets rationalisering;

nr 101, av herr *Isaksson* m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till bidrag till jordbrukets rationalisering;

nr 102, av herr *Ohlsson, Ebbe*, m. fl., om ökade anslag till skogsvårdsstyrelserna och till lantmäteriets distriktsorganisation;

nr 103, av herr *Nilsson, Bror*, m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till bidrag till hushållningssällskapens undervisningsverksamhet m. m.;

nr 104, av herr *Nilsson, Bror*, och herr *Johansson, John*, om viss ändring i kungörelsen angående den statliga jordbruksegnahemsverksamheten;

nr 105, av herr *Nilsson, Bror*, m. fl., om ökat anslag till odlings- och byggnadshjälp åt innehavare av vissa kronolägenheter m. m.;

nr 106, av herr *Nilsson, Bror*, m. fl., om ökat anslag till bidrag till byggnadsarbeten vid vissa lantbruksundervisningsanstalter;

nr 107, av herrar *Wahlund* och *Osvald*, om ökat anslag till bidrag till bokföringsverksamhet inom jordbruket;

nr 108, av herr *Spetz*, om ökat anslag till diverse utgifter på husdjursavelsområde m. m.;

nr 109, av herr *Nilsson, Hjalmar*, m. fl., om utredning rörande åtgärder för åstadkommande av en ökad hästavel; och

nr 110, av herr *Nilsson, Hjalmar*, och herr *Eskilsson*, angående utredning om statens stöd åt växt- och fruktträdodlingen m. m.

Föredrogs den av herr *Nilsson, Hjalmar*, och herr *Ohlsson, Ebbe*, väckta motionen, nr 111, om vissa åtgärder till stöd åt den svenska fruktodlingen.

Herr **OHLSSON, EBBE**: Herr talman! På förekommen anledning får jag hemställa, att denna motion måtte få uppdelas i två, den ena omfattande de två första styckena i klämman och den andra omfattande tredje stycket däri.

Sedan herr *Nilsson, Hjalmar*, instämt i denna hemställan, blev densamma på gjord proposition av kammaren bifallden.

I enlighet härmed blev ifrågasvarande motion uppdelad i två särskilda motio-

ner, den ena med samma nummer och överskrift som den ursprungliga motionen och den andra med nummer 113 och med överskrift: om fraktlindring för färsk frukt till Norrland.

Härefter hänvisades motionen nr 111 till bevillningsutskottet och motionen nr 113 till jordbruksutskottet.

Föredrogs och hänvisades till kammarens allmänna beredningsutskott den av herr *Nyström* m. fl. väckta motionen, nr 112, om åtgärder till förminskande av hygieniska vådor i följd av bristfälliga metoder vid renslakt m. m.

Anmälades och bordlades följande under sammanträdet till herr talmannen avlämnade motioner:

nr 114, av herr *Sunne* m. fl., angående utredning om sammanförande av valen till riksdagens andra kammare och valen till landstingen till en gemensam valdag;

nr 115, av herr *Lindblom* m. fl., om vissa bestämmelser angående beskaflenheten av valsedlar vid riksdagsmannaval och kommunala val;

nr 116, av herr *Sjödahl* m. fl., om viss ändring av § 36 mom. 6 första stycket riksdagsordningen;

nr 117, av herrar *Uhlén* och *Bergman*, om utredning rörande efterskänkande av ekonomiskt bistånd, som av staten lämnats sjöfolk och nödställda svenska medborgare i utlandet;

nr 118, av herr *Svärd* m. fl., om inrättande av en kommandantbeställning för Göteborgs garnison;

nr 119, av herrar *Åman* och *Herlitz*, om ökat statsbidrag till riksluftskyddsförbundets upplysningsverksamhet;

nr 120, av herr *Nyström*, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till Civilförvarsområdenas administration: Avlöningar;

nr 121, av herr *Nyström*, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till Civilförvarsområdenas administration: Avlöningar;

nr 122, av herr *Snygg* och herr *Karls-son, Gottfrid*, i anledning av Kungl.

Maj:ts framställning om anslag till statens sinnessjukhus;

nr 123, av herr *Wahlund* m. fl., om inrättande av nya ordinarie provinsialläkardistrikt;

nr 124, av herrar *Sunne* och *Weiland*, om inrättande av nya ordinarie provinsialläkardistrikt;

nr 125, av herrar *Cassel* och *Lundgren*, angående nedskärning och rationalisering av provinsialläkarnas skrivarbete;

nr 126, av herr *Wahlund* m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till understödande av dispensärverksamhet;

nr 127, av herr *Hallagård* m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till bidrag till driften av barnhem;

nr 128, av herr *Nilsson*, *Ernst Hjalmar*, m. fl., om anslag till Folkets husföreningarnas riksorganisation, Bydegårdarnas riksförbund och Ordenshusens riksförening;

nr 129, av herr *Andrén* m. fl., om genomförande av kreditgarantisystemet för de statliga bostadskrediterna m. m.;

nr 130, av herr *Söderquist* och herr *Andersson*, *Axel*, om framläggande av förslag om en tioårsplan för upprustning av eftersatta sociala vårdområden;

nr 131, av herr *Spetz* m. fl., om ökat anslag till statliga farledsarbeten;

nr 132, av herr *Andersson*, *Karl*, m. fl., om ökat anslag till bidrag till handelshamnar och farleder;

nr 133, av herr *Edin*, om ökade anslag till nyanläggning av bygdevägar samt nyanläggning av ödebygdsvägar;

nr 134, av herr *Nyström* och herr *Sundberg*, *Hugo*, om ökat anslag till vatten- och avloppsanläggningar;

nr 135, av herrar *Andrée* och *Elmgren*, om inrättande av en professur i ämnet ekonomisk historia vid universitetet i Lund;

nr 136, av herr *Ohlon* m. fl., om anslag till en statens aftonskola vid högre allmänna läroverket i Majorna i Göteborg;

nr 137, av herrar *Näsgård* och *Lodenius*, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om stipendier åt lärjungar vid högre läroanstalter;

nr 138, av herr *Sunne* m. fl., om vidgad statlig stipendiegivning åt studerande vid korrespondensinstitut och motsvarande muntliga undervisningsanstalter;

nr 139, av herr *Heiding* m. fl., om ändrad lönegradsplacering för övningslärarna i trädgårdsskötsel vid folkskoleseminarierna;

nr 140, av fru *Sjöström-Bengtsson* m. fl., om upprättande av en statlig maskinteknisk aftonskola i Göteborg;

nr 141, av herr *Heiding* och herr *Jonsson*, *John Wiktor*, om statsbidrag till kommunala handelsgymnasiet i Kalmar;

nr 142, av herr *Johanson*, *Karl August*, om ändrade grunder för statsbidrag till kommunala och enskilda yrkeskolor;

nr 143, av herr *Lundqvist* m. fl., om anslag till understöd åt finlandssvenska skönlitterära författare;

nr 144, av herr *Johannesson* m. fl., om ökat anslag till Ericastiftelsen;

nr 145, av herrar *Ohlon* och *Svärd*, om ökat statsbidrag till handelshögskolan i Göteborg;

nr 146, av herr *Branting* m. fl., om återbäring till Lifaco AB av till statsverket erlagd varuskatt m. m.;

nr 147, av herr *Mannerskantz*, om påskyndande av vissa förberedande undersökningar för en ny dyortsgruppering;

nr 148, av herr *Sunne* m. fl., om pension åt f. d. mästerlotsen G. C. Elfvingss äänka;

nr 149, av herr *Nilzon*, *Ivar*, m. fl., om restitution av skatt å bensin, som förbrukas vid jordbruket till bensindrivna traktorer;

nr 150, av fröken *Andersson* och herr *Lundqvist*, angående omprövning av frågan om beskattning av livräntor;

nr 151, av herr *Persson*, *Ola*, m. fl., angående vissa skärpningar av den direkta beskattningen;

nr 152, av herr *Cassel* och fröken *Andersson*, angående viss ändring i lagen om införsel i avlöning, pension eller livränta;

nr 153, av herr *Andersson*, *Axel*, om utredning rörande sättet för bestridande av överförmyndares avvode;

nr 154, av herr *Wahlund* m. fl., om

avskaffande av bostadskostnadsgrupperingen inom folkpensioneringen m. m.;
nr 155, av fru *Sjöström-Bengtsson* m. fl., om införande av lagregler rörande sättet för tillfälligt omhändertagande av sjuka personer samt av barn och ungdom;

nr 156, av herr *Elofsson, Gustaf*, och herr *Nilzon, Ivar*, om viss ändring av bestämmelserna rörande belysning å motorfordon;

nr 157, av herr *Johannesson* m. fl., om rätt för kommun att föreskriva obligatorisk kommunal bostadsförmedling;

nr 158, av herr *Andersson, Axel*, och herr *Edin*, om åtgärder för tryggande av fiskerätt åt befolkningen i Norrland;

nr 159, av herr *Heiding* m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till Lantbruksnämnderna: Avlöningar;

nr 160, av herrar *Spetz* och *Osvald*, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till bidrag till jordbrukets rationalisering;

nr 161, av herr *Andersson, Lars*, och herr *Elofsson, Gustaf*, om ökat anslag till väg- och flottledsbyggnader å skogar i enskild ägo;

nr 162, av herr *Andersson, Lars*, m. fl., om ökat anslag till lägre mejeriskolor;

nr 163, av herr *Sundberg, Carl*, m. fl., om upprättande av speciell skiftesorganisation för Kalmar län;

nr 164, av herr *Karlsson, Fritiof*, om ekonomisk hjälp åt jordbrukare, som på grund av snöfall drabbats av skador på byggnader och inventarier;

nr 165, av herr *Petrén*, angående Vetenskapsakademiens privilegium att utgiva almanackor m. m.;

nr 166, av herr *Petrén* m. fl., om utredning rörande vetenskaplig forskning beträffande arbetet och arbetsplatsens förhållanden; samt

nr 167, av herr *Persson, Karl*, och herr *Bengtson*, om avskaffande av drickspenningssystemet på hotell och restauranger.

Justerades protokollsutdrag för denna dag, varefter kammarens sammanträde avslutades kl. 11.14 förmiddagen.

In fidem

G. H. Berggren.